

4 MİLYAR DOLARLIK OTOMASYON PAZARI

Otomasyonda pazar payı 4 milyar dolarlık

Türkiye’de 1 milyar dolarlık hacme sahip olduğu tahmin edilen endüstriyel otomasyon sektörü, doğru yatırım ve uygulamalarla bugünkü değerinin dört katına, yani 4 milyar dolarlık büyüklüğe ulaşabilecek potansiyele sahip bulunuyor.

Otomasyon, imalatın baslatılması ve kontrolü için mekanik, elektronik ve bilgisayar tabanlı uygulamalara yönelik bir teknoloji. Gıda, kimya, petrokimya, çimento, tekstil, seramik, kagit, petrol, gaz, savunma, demir-çelik, ilaç, otomotiv, cam, enerji, su ve atık su arıtma gibi makina sanayiine yönelik mühendislik hizmetleri veren endüstriyel otomasyon ise, bu sektörlerin rekabet edilebilirliğini ve verimliliğini artırarak kaliteyi yükselten en önemli itici güçlerden birini oluşturunuyor.

Makina imalat sanayiine yönelik mühendislik sistem ve hizmetlerinden oluşan endüstriyel otomasyon sektörü, son yıllarda üretim yapan firma sayısı artmasına karşın ithalata bağlı görünümünü korurken, büyüme potansiyeliyle uluslararası firmaların da dikkatini üzerine çekiyor. Gösterdiği büyüme ivmesinin 2009’da sektöre ugradığı sektörde, 2010 yılı ‘kayıpların telafi edildiği’ bir yıl oldu. Geçen yıl yüzde 8-10 düzeyinde büyüme gerçekleştiren Türkiye’deki endüstriyel otomasyon sektörünün 1 milyar dolarlık hacme sahip olduğu tahmin ediliyor. Türkiye’de fabrikaların sadece yüzde 25’inin otomasyon sistemiyle üretim yaptığı göz önüne alındığında, sektörün doğru yatırım ve uygulamalarla bugünkü değerinin 4 katına ulaşabilecek potansiyelde olduğu ortaya çıkıyor. Yetkililer, sektörün bugünkü 4 milyar dolarlık büyüklüğe ulaşabileceğine vurgu yapıyorlar.

2010’DA YENİDEN BÜYÜME TRENDİNE GİRDİ

Üretimde verimliliğin ve rekabetin anahtarı olarak nitelendirilen endüstriyel otomasyon sistemleriyle Türkiye’nin tanışması, 1980’li yıllara uzanıyor. Bu yıllardan itibaren ürün tedarik eden, sistem kuran ve proje üreten şirketlerin sayısının artmasıyla birlikte endüstriyel otomasyon pazarı da giderek bir ‘sektör’ haline dönüştü. Özellikle inşaat, demir çelik ve enerji yatırımlarındaki artışa paralel olarak 2008’e kadar yüzde 15-20 düzeyinde büyüyen sektör, krizde hız kesmesine rağmen 2010’da yeniden büyüme trendine girdi. Pazardaki hareketlenme sonucu birçok firmanın yurtdışı piyasasında da iş yapar hale gelmesi sayesinde, sektör bilinirliği son yıllarda görece arttı. Türkiye’de bu alanda kat edilen yol ve piyasada rekabet sansi yaratan fiyatlar da endüstriyel otomasyon sektörünü, yabancı şirketlerin gözünde cazip hale getirdi. Sektör temsilcileri, Türk proje şirketlerine gelmeye başlayan teklifleri, sektör gelişimi açısından son derece önemli buluyor.

Türkiye’de otomasyon sektörünün uzun yıllar ülke ekonomisine ve sanayiye hizmet etmesine rağmen kamu ve hükümet tarafından tanınmadığı belirtiliyor. Bunun en büyük nedeni olarak ise bugüne kadar yapılan uygulamalarda mühendislik hizmetlerinin yurtdışından getirilmesi gösteriliyor. Bu bağlamda sektör büyüklüğünün 600 milyon dolarının ithalata denk geldiğini söyleyen sektör temsilcileri, ithalat-ihracat dengesine bakıldığında Türkiye’nin dünya endüstriyel otomasyon pazarındaki yerinin, oldukça düşük seviyede bulunduğuna dikkat çekiyor. Bununla beraber Türkiye’de yurtdışı ile rekabet edecek seviyede mühendislik hizmetleri veren ve üretim yapan firmaların bulunduğuna vurgulanıyor.

ARZI DENETLEYİCİ MEKANİZMANIN EKSİKLİĞİ KALİTEYİ ETKİLİYOR

Sistem kurucu ve makina imalatçısı şirketlerin başarılı projeleri ile endüstriyel otomasyon sektörü, yurtiçi ve yurtdışında gelişme kaydediyor. Ancak, Türkiye’de yabancı firmalarla aynı kalitede hizmet veren otomasyon şirketleri bulunmasına karşın yabancı destek arayışına girilmesi, sektör gelişimini engelliyor. Türk sanayicisinin endüstriyel otomasyon ile ilgili yeterince bilinçlendirilmediğini vurgulayan sektör yetkilileri, ayrıca artan arzi denetleyici bir mekanizmanın eksikliğinden dolayı kalite seviyesinin düştüğünü belirtiyor. Bunun sonucunda ise fiyatların azaldığı ve kârlılık sorunlarının ortaya çıktığı ifade ediliyor. Teknoloji talep eden sanayici ise değerlendirme yaparken fiyat/kalite dengesini sağlamakta zorlanıyor. Dolayısıyla sektörde bu noktada bilgi ve tecrübe paylaşım eksikliği de yaşanıyor. Sürdürülebilir büyümeye ve yatırıma yönelik gerekli olan rekabet gücü

için üretilen ürünlerin kalitesinin yükseltilip, bugüne kadar benimsenmis fiyat bazlı satış politikalarının terk edilmesi gerektiğı vurgulanıyor. Yüksek enerji maliyetleri de sektörde rekabet avantajını etkileyen bir diğerk önemli unsur.

MAKİNA İTHALATINDA CE İSARETİ TASİMA ZORUNLULUĞU GETİRİLMELİ

Makina imalat sektöründe yaşanan tüm sorunlar, endüstriyel otomasyon sektörünü de doğrudan etkiliyor. Makina imalatisi firmaların, AB pazarına girebilmek için yürürlükteki mevzuatlara uymak ve bunu belgelemek için önemli masraflar yaptıklarını belirten sektör aktörleri, bu nedenle maliyetlerin arttığını ifade ediyor. Buna karşın bu gereklere uymayan makinaların, Türkiye'ye kolaylıkla girebildiğı görülüyor. Bu haksız rekabetin giderilmesi için makina ithalatında CE isareti tasima zorunluluğunun getirilmesi gerektiğı yönünde sektör, fikir birliği içinde. Sektörün gümrükte TSE'den kaynaklanan vakit kayıpları yaşaması da bir diğerk sorun olarak değerkendiriliyor. Bu nedenle üretim hızı ve verimliliğı konusunda sıkıntı yaşandığını söyleyen yetkililer, sürecin mutlaka hızlandırılması gerektiğini vurguluyorlar.

Öte yandan otomasyona geisin yüksek maliyetli olacağı ve firmalara ciddi oranda mali yük getireceğı önyargısı da sektörün gelişimini engelleyen etkenlerden biri. Oysa sektör temsilcilerine göre otomasyon, yüksek verimlilik, maksimum kalite ve zamandan tasarruf gibi getirileriyle yoğun rekabet ortamında firmalara 'ayakta kalma' ve varlığını sürdürme olanakları sağlıyor. Bu yüzden de otomasyon yatırımlarının bu bakış aisiyle gerçekleştirilmesi bekleniyor.